

PIÁRFUTÁR

KÖSZÖNÖM, ÉDESANYÁM!

A FÖLD NAPJA – ÁPRILIS 22.

ÉS NE FELEDD SOHA, HOGY A VILÁG FIA IS VOLTÁL.
ROKONA A NÉGEREKNEK ÉS A CSILLAGOKNAK,
A HÜLLŐKNEK ÉS LEONARDO DA VINCINEK,
A GOLF-ÁRAMNAK ÉS A MALÁJ NŐKNEK,
A FÖLDRENGÉSNEK ÉS LAO-CÉNAK.
MINDEHHEZ KÖZÖD VOLT,
EGY ANYAGBÓL VAGYTOK,
EGY LÉLEK TEREMTETT,
UGYANAZ A LÉLEK
FOGAD VISSZA.
EZ EGÉSZEN BIZTOS.

(MÁRAI)

bolt.piarista.hu

A SZEPİPRESS jelenti

Az idei Zöldár rendezvénysorozat május 3. és 7. között kerül megrendezésre. Ennek keretében szervezzük a Természettudományos Csapatversenyt is május 6-án.

Május 7-én reggel fél 8-kor iskolánk diákjai és tanárai első pénteki szentmisén vesznek részt.

Ebben a tanévben az év végi bizonyítvány előtt május 14-én kapnak utoljára kategóriáit diákjaink. Ehhez kapcsolódóan 21-én szülői fogadóóra is lesz. A tanárokhoz a szokott módon lehet bejelentkezni.

A tanárok áprilisban hirdetik a 10. A és a 11. B osztályokban a 2010-2011. tanév fakultációit. A jelentkezéseket az osztályfőnökök összesítik május 20-ig.

IMPRESSZUM

PIÁRFUTÁR

A szegedi piaristák lapja

Megjelenik havonta
Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003.

SZERKESZTŐ
Mészáros Ferenc

KORREKTÚRA
Böszörményi Géza SP, Németh Attila SP

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Férc Szemes Áron

SZERKESZTŐSÉG
6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.
Tel: 62/549-090
Elektronikus levélcím:
piarfutar@szepi.hu

KIADÓ
Dugonics András Piarista Gimnázium
a Dugonics András Alapítvány
támogatásával.
Számlasszám:
10402805-28012423-00000000

FELELŐS KIADÓ
Pető Gábor SP

NYOMÁS
Planet Corp. Szolgáltató Kft.

Kizárólag belső terjesztésre.

Panel Reneszánsz

I dén május 16-án harmadízben rendezük meg iskolánkban a Panel Reneszánsz Fesztivált. Míg az eddigi években arra helyeztük a hangsúlyt, hogy műsorainkkal minél inkább megszólítsuk környékünk zömmel panelben élő lakosságát, és egy kis „reneszánsz fényt” gyűjtsünk a tavaszi vasárnapi hangulatban, addig most azt is szeretnénk, hogy ez a tavaszi majális hangulatú vásárnap osztályaink, a szülők, és a tanárok örömteli találkozója legyen.

A szentmisén a Művészetoktatási Intézményünk Népzenei Kamaraműhelye közreműködik Fábri Géza és Ivánovics Tünde vezetésével. A társulat a frissen megjelent „Égig Éró Enekek” című lemezéről válogat egyháziéneket-feldolgozásokból és népzenei anyagokból, az Egyházzenei Napok rendezvénysorozat keretében.

A mise után különösen kedves vendégünk: Somogyi Győző Balaton-felvidéken élő festőművész tárlatának megnyitójára kerül sor. A délelőtti során alkalom nyílik a vele való kötetlen beszélgetésre is.

A tárlatmegnyitót követően Gulyás László és a Langeléta Garabonciások látványos toborzójukkal hívnak mindenkit gólyalábas interaktív előadásukra, melynek címe: A parádé. Arra buzdítanak majd bennünket, hogy magunk is próbáljuk mozgatni az óriásbábokat, és vegyünk részt az előadásban.

Ezután az apróbb gyermekek számára gyermektáncházat tartunk az aulában, miközben a sportszarnokban a diákszínpadon megkezdődnek a gimnazista zenés-táncos produkció bemutatói. Itt mindenki megmutakozhat! Rockzene, akrobatikus tánc, kardnyelés, egyszóval minden számításba jöhet. Fontos a humor, a lendület! Színjátzóink is készülődnek...

A közös ebéd a nyugalom szigete ebben a mozgalmas programkínálatban. Ekkor lesz lehetőség családi, szülői beszél-

getésekre. A finom gulyást és a frissítőket támogatójegy ellenében kínáljuk majd. A bevételt az iskolánkat támogató alapítvány javára, jótékony célokra fordítjuk.

Ebéd után a Langeléta Garabonciások parádéjának második része következik, a templomban pedig szintén az Egyházzenei Napok rendezvénysorozat keretében a Weiner Leó zenekar ad koncertet, melyet különösen a komolyzene kedvelőinek ajánlunk. A sportszarnokban közben folyamatosan táncmuzika szól, és táncmesterek tanítanak bennünket a magyar táncdialektusok lépéseire. Lesznek dél-alföldi táncok dudaszóval, kalotaszegi legényes és öcsényi leánykarikázó, kalotaszegi és mezősegi páros táncok. Mindezt ügyesen sűrítettük az egy órás időtartamba, nem érdemes lemaradni.

A nem kifejezetten táncos alkatúaknak is bőven kínálunk szórakozási lehetőséget. Kézműves mesterek segítenek elkészíteni a vásárfiát. Vihetsz haza saját nemez labdát, korongon készített tálkát, vagy éppen csuhévirágot. A sportpályákon eközben íjászverseny, családi zsákban futás zajlik. Szakavatott íjászmesterek felügyelik majd a lövéseket, s náluk lehet majd benevezni a versenyfordulóra is. Végül megválasztjuk a Panel Legerősebb Emberét. A tavalyi címvédő Verba Barna, iskolánk diákja, aki minden bizonnyal nagyon készül a megmérettetésre. Ő nem mást, mint Pető Gábor igazgató urat győzte le a tavalyi versenyen.

A napot egy kötetlen moldvai táncházzal kerekítjük le. Ez már valóban a felhőtlen szórakozásról szól és az örömről, hogy eltolthattuk együtt ezt a csodás és tartalmas napot.

Hogy nyugodt lélekkel és békével térjünk haza záró áldással búcsúzzunk majd.

Minek maradnál otthon? Töltsd velünk a vasárnapot!

Fábri Géza

SZEPİCENTRUM

Úton, útfélen: Salzburg–München

Akárhányszor Németország felé tévedek, mindig kellemes otthonosság érzése fog el, magam sem tudom miért. Való igaz, hogy az emberek kedvesebbek, mint itthon, és vega kaját is könnyebben lehet beszerezni, de van még valami megfoghatatlan érzés, amit mindig eltölt, ha Németországban vagyok. Így volt ez most is. Helyhiány miatt csak egyetlen történetet emelnék ki, amely velünk/velem esett meg a müncheni út során. Ez nem emelkedik ki a történetek közül, viszont nekem fontos: hogyan is telt el egy tökéletes este! Utazásunk negyedik napján elindultam sétálni: először egy lemezboltba tévedtem, ahol a kedves eladó segítségével négy hardcore zenei ritkaságot szerezhettem be cd-n, majd vettem magamnak egy vegán pizzát, amelyet a szálláshelyen ettem meg (ami melleleg egy pub volt). Ezután újra elindultam egy kicsit sétálni egyedül egy közeli, hatalmas parkba (sötétben, amit Budapesten sosem tennék meg), és élveztem a tökéletes egyedüllétet a gondolataimmal. Csak egy fénykép volt nálam itthonról: arra néha ránéztem, ami jó volt, de honvágyam nem volt...Sőt. Majd visszakanyarodtam Ármin

barátomért, és belevetettük magunkat az „éjszakai életbe” (másnap Bayern München-Manchester United meccs volt, szóval volt ám hangulat). Ha nem haragszotok meg, itt befejezném, így is túl sokat írtam már. Ha tehetitek, utazzatok!

Farkas Gábor Gellért 12.B

Hat-hét óra buszozás után, megérkeztünk Salzburgba, ahol másfél napig gyönyörködhattunk a városban, illetve az azt körülvevő havas hegycsúcsokban, majd pedig München felé vettük az utunkat. Látogatást tettünk a Deutsches Múzeumba, ami egy akkora múzeum, hogy egy egész napi túra alatt sem bírtuk bejárni. Az egészet még érdekesebbé tette, hogy óránként be lehetett ülni előadásokra. Megnéztük még az 1972-es olimpia színhelyét is, ahol ma egy modern úszóközpont, illetve a régi Bayern München Aréna, és egy elképesztően nagy zöldövezet van. Ha már szóba hoztam a Bayern Münchent, mindenképpen meg kell említenem, hogy a müncheni csapat pont az ott tartózkodásunk ideje alatt látta vendégül a Manchester Unitedet

Bajnokok Ligája negyeddöntőjében. A belváros egész nap hangos volt az angol szurkolóktól, persze a hazaiak drukkerai is kitétek magukért. A meccset a hazai csapat egy 92. percben esett góllal húzta be, így az este még nagyobb hangulatban telt. Hazafelé menet még megnéztük egy kis falu helyi sörgyárát, ahol sok mindent megtudtunk a sörkészítésről, de a kóstoló sajnos elmaradt... Szerencsére még ez sem bírta beárnyékolni a kirándulást, így az egész csapatnak egy jó hangulatú és élménydús kiruccanásnak lehetett része.

Csonka Dániel 12. B

ADATOKBAN:

Résztevők:

A 12.B hét diákja (Csonka Dániel, Farkas Gábor, Sztankovánszki Tibor, Sipka Bence, Szabó János, Ricz Ármin, Forgács Mihály), Vass Bálint és Németh Attila tanár urak

Időpont:

2010. márc. 26–31.

Szállás:

két éjszaka Salzburgban a kecskeméti piár testvériskolájában, három pedig Münchenben Vass tanár úr hajdani egyetemi kollégiumának pincekocsmájában

Közösen láttuk-élveztük a sok egyéni szabadidő mellett:

Salzburgban a belváros és a Kapuzinerberg, esti koncert a salzburgi dómban, Münchenben az Alte Pinakothek nevű „szépművészeti múzeum”, a Deutsches Museum nevű technikatörténeti múzeum, az 1972-es olimpia helyszíne és a BMW-múzeum, valamint a Münchenből 30 km-re levő andechsi kolostor világhírű sörfőzdéje. (És a Bayern München 2:1-es győzelme kedde este az Arenában a Manchester ellen. Igen nagy ordítás töltötte be a várost a 92. percben rúgott Olic-gólnál, míg előtte napközben a piros mezés angol szurkolók ordibálása töltötte be a belvárost...)

Nyelvi drámaverseny

Aprilis 22-én délután a Díszteremben hagyományteremtő szándékkal került megrendezésre az idei idegen nyelvi drámaverseny, amelyen hat osztály összesen nyolc produkcióját nézhették végig iskolánk érdeklődő diákjai, tanárai. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy mind a részt vevő társulatok száma, mind az előadott jelenetek színvonala felülmúlta a szervezők legvérmesebb várakozásait is. Olyannyira így volt ez, hogy a tanári karból verbuválódott zsűrinek végül csak komoly nehézségek árán sikerült eredményt hirdetnie, akkor is oly módon, hogy három különböző kategóriában értékelte az egymással vetélkedő csapatokat. Külön díjaztuk a legszórakoztatóbb, a legjobb nyelvtudással előadott és a legkreatívabb előadásokat. Haladjunk a fellépők sorrendje szerint.

A versenyt a 12. A/B német nyelvű színpadra megálmodott „videoklipje” indította. A szemnek a fergeteges kosztüm-kavalkád nyújtott nem múlt élvezetet, míg füleinknek igazi zene volt a *Die Bahn kommt* című dal. Az elválásban rejlő ellentmondás drámai feszültségét a színészek a vonaton vidáman utazó kompánia bölcszajeleneteivel ellenpontoszták. Aki ott volt, már soha többet nem kérdezi meg a tizenkettedikesektől, hogy „Hol van a tej?” A gördülőkeny előadásmód a „Legszórakoztatóbb előadás” kategória második helyezését jelentette a népes fellépő csoport számára.

A multilingvis, ízig-vérig európeáreből álló 12. A/B, egy második, immár angol nyelvű társulattal is képviseltette magát a megmérettetésen. Egy észak-amerikai, algonkin indiántörténetet (*The Tale of Gluskap*) adtak elő a zord harcosról és nagyhangú ellenfeléről, egy csecsemőről. A háromszereplős kamaradarab igazi közönség kedvencé vált, s a harmadik legszórakoztatóbb dráma díját vitte el.

Harmadikként a 8. B a házasság szövevényes bonyodalma it vitte színre. Az ifjak az *Andrew, Jane, the Parson and the Fox* jelenetében korukat meghazudtoló érettséggel formálták meg a megsejt hajadon, a lerészegedett férjjelölt valamint a feledékeny plébános figuráit, s töltötték meg élettel a legényfogás emberi drámájában rejlő színpadi lehetőségeket. Nyelvi teljesítményüket a második legjobbként értékelte a zsűri.

A java azonban még csak ezután következett! Osztatlan sikert aratott a 10. A monstre produkciója, a *Schneewittchen*. Bár Hófehérke történetét sokan és sokszor elmesélték már, s talán vakmerő, kudarcra ítélt vállalkozásnak tűnhet a Disney babérjaira törni, a 10. A rácáfolt az előítéletekre. A remek tempóérzéssel előadott, nemegyszer nyaktörő kaszkadőrmutatványokkal színesített előadás közfelkiáltással kapta meg a legszórakoztatóbb produkciónak járó rangos elismerést. A szoros mezőny ismeretében ez feltétlenül kivételes teljesítménynek mondható.

Már mindenki azt hihette, innen már nincs tovább, ezt már képtelenség fölülmúlni, amikor csattanós válasz érkezett a 9. A Sherlock Holmesának képében. A szikár profizmussal, ékes angolsággal, lenyűgöző színpadi jelenléttel kivitelezett jelenetsor sodrásában az alkotóknak még arra is jutott energiája, hogy a számítógépes animációk korában fantasztikusan élethű, nyíltszíni „oldszkúl” halállal sokkolják a publikumot. Bravo! Első díjukat mégsem a költséges akciójeleneteknek, hanem a történet nyelvi megformáltságának köszönhetik, amely most méltán aranyat ért.

Ekkor a többnyelvűséget szintén zászlajára tűző 10. A második társulata következett. *Ten Years Later* című, saját tollukból született darabjukban arról vallottak, arra az örök emberi kérdésre keresték a választ: Vajon mi lesz velem tíz év múlva? A madáchi

Értő közönség

mélységeket fürkésző, filozofikus műalkotás időutazásba oltott melodramája jogosan tarthatott volna igényt akár a legkreatívabb előadásnak járó kategória legrangosabb elismerésére is. Hogy végül ezüstérmesek lettek, egyáltalán nem rajtuk múltott. Karinthy minden bizonnyal tűzre hajítja *A találkozás egy fiatalemberrel*, ha annak idején tudomást szerez a tizedikesek alkotásáról. De mint a végén látni fogjuk, a mezőnybe észrevétlenül belopakodott egy sötét ló is.

Az utolsó előttiként fellépő 9. A *Robin Hood – Lord of the Greenwood* című örökzöldje volt talán a verseny leghosszabb, legkomolyabb szövegtudást igénylő darabja. Az akciójelenetektől a megható emberi momentumokig a jelenetkezés megannyi lehetőségét felhasználták lendületes előadásukban. Mindez nem lett volna lehetséges, ha nincsenek tisztában az előadóművészet első számú arany szabályával, amelyre Blaha Lujzától Szabó Győzőig mindenki felhívta már a figyelmet: tanulj meg a szöveged. Robin Hood ezzel Sherlock Holmes mögött (a 8. B-vel megosztva) a második legjobb nyelvtudással bíró angol lett ezen a délutánon.

És végezetül néhány szó a sötét lóról. A 12. B rendkívül sportszerűtlen módon járt el. Az abszurd humor koronázatlan királyaihoz, a Monty Python csoporthoz nyúltak ihlető forrásért. S ha ez még nem lett volna elég, tematikus koncepcióval álltak elő. Két jelenetben sűrítve magát a versenyt, annak fennkölt céljait pellengették ki, amikor a magyar nyelv buktatóin keresztül mutatták fel a nyelvtanulás nehézségeit. Ám attól hogy feje tetejére állítanak mindent, a zsűri még könnyedén lepontoszhatta volna ezt a destruktív, formabontó társulatot. Unalomig ismert a Monty Python magyarokat népszerűsítő *Hungarian Phrasebook* című szkeccse, és két jelenet sem feltétlenül több, mint egy. Ám amikor a döntőnkök tudomására jutott, hogy a *Difficulties of Learning Hungarian* című jelenet nem a Monty Python csoport agyszüleménye, hanem a tizenkettedikeseké, a zsűri beletörődött a megváltoztathatatlanba, és nekik ítélte a legkreatívabb előadásnak járó első díjat.

Kedves piárosok! Jövőre is lesz drámaverseny. A szervezők az idei sikerek láttán arra buzdítanak benneteket, hogy készüljétek jövőre valami lehengetlően szórakoztató, lenyűgöző nyelvtudással előadott, elképesztően kreatív darabbal, és biztosak lehetnek benne, hogy meg fogjátok kaparintani az idén kiosztott díjak valamelyikét. Mert „Játék az élet, s benne színház az egész világ.”

Hegyi Pál

POPPER PÉTER:

A romok között a múlt szelleme haldoklik. Köszönj el tőle véglegesen! A múlt haldokló szelleme életerőt keres, és ez nem lehet más, mint a te hited. A te hited az ő örök életében, örök jelenvalóságában.

PIÁRFUTÁR

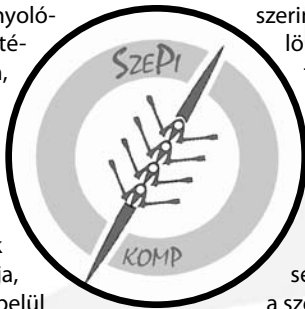

SZEPICENTRUM

Helytörténeti témahét

Március elején bonyolódott le a helytörténeti hét a Piárban, amit többen talán így láttak reklámozni az osztályplakátokon: Fedezzük fel Szegedet!

Ez egy olyan program sorozat volt, melynek nyíltan vállalt és vallott célja, hogy a történelmet, azon belül is a helytörténetet állítsa diákjaink figyelmének középpontjába. Tegye mindezt úgy, hogy ne szorítsa be az egészet pusztán egy tantárgy és néhány tanóra keretei közé. Szerettük volna, ha a diákok számára világossá válik, hogy szűkebb világuk, városuk megismerése érdekes, sokszínű játék is lehet. Ennek bemutatására törekedtünk elsősorban.

szerint dolgozzunk, és jó előre jelöljük ki a következő lépéseket, feladatokat. A gyakorlatban mindez a következőképpen alakult:

– Két hónappal a kezdés előtt (2010. január elején) időpontokat rögzítettünk, kijelöltük a témahét főfelelősét (méltatlan személyem lett a szerencsés)

– Egy hónappal előtte (2010. február 8-án) minden diák és érintett tanár bevonásával városnézést szerveztünk idegenvezetéssel; az osztályfőnökök tájékoztatása is ekkor történt meg.

– Három héttel korábban kidolgoztuk a konkrét csapats feladatokat, ismertettük a témahét pontos menetrendjét, munkaközösségi megbeszélésen kitárgyaltuk a lehetséges felelősöket, feladattípusokat.

– Egy héttel korábban a tablóképzítés feladatának konkrétumait hirdettük meg (nyolc, előzetesen a városnézés során felkeresett jelentősebb épületből kellett húznia minden csapatnak egyet, milyen eszközökre lesz szükségük stb.), végül

– Három nappal korábban véglegesítettük a forgatókönyvet.

A versenyként is működő témahét műfaja egyébként nem egy új „valami” közösségünknek, hiszen az elmúlt években már működő Zöldár is hasonló gondolatok mentén haladt és halad.

A szervezés munkája (mint minden nagyobb vállalkozásé) már jóval korábban megkezdődött. Karácsony előtt megvoltak a főbb elképzeléseink a témáról, a megszólítandó korosztályról. Bár mindenki számára nyitott esemény volt, mégis legjobban az alsóbb évfolyamok mozgósították tartalékaikat és neveztek be nagyobb számban. Három fős csapatokat szerveztünk, melyekből huszonegy végig is kísérte az eseményeket. Voltak, akik menet közben „elhullottak”, de mindent egybevetve közel nyolcvan diákunk élt aktív életet a témahéten.

Fontos volt a munka gördülékenysége szempontjából, hogy pontos ütemterv

vet.

A városnézést két csoportban bonyolítottuk le. Károlyi tanár úr Angyal tanár úrral a felsőbb, míg Dékány és Papp tanár urak az alsóbb évfolyamokat gardírozta.

Sokan a XXI. század adottságait kihasználva már nem papírra és fényképezőgépre rögzítették az elhangzottakat és látottakat, hanem diktafont és mobiltelefont használtak. Kiindulópontunk az Anna-kút volt, innen a Széchenyi tér – Kárársz utca – Klauzál tér – Kárársz utca – Dugonics tér – Jókai utca – Aradi vértanúk

tere – Oskola utca útvonalon a Vaszy Viktor térig baktattunk. Ha „farkasordító” nem is, de „orrzsisbasztó” hideg mindenképpen kísért minket, így – legalábbis a mi csoportunk – az út végére már kicsit „mereven” hallgatta az érdekességeket. Összességében tehát egy nagyon jó hangulatú esemény volt, legnagyobb bánatunk a hideg idő volt. (Persze tudjuk az évszázados, ide vonatkozó bölcsességet: „Piarista diák nem fázik, csak érzi, hogy hideg van!”)

A témahét további eseményeire egy hónapot kellett várni. Március 8-án, hétfőn a Dóm tér játszotta a főszerepet. A résztvevők összeírása után kettévált a csapat. Egyik része Böszörményi Géza és Károlyi Attila tanár urakkal a Somogyi Emlékkönyvtárba, míg a másik Pető Gábor és Papp Attila tanár urak vezetésével a Megyei Levéltárba indult. Ennek befejeződte után átmentünk mindnyájan a Dómba, ahol a Belvárosi Plébánia munkatársa, Hortobágyi Attila tartott vetítéssel egybekötött bemutatót a Fogadalmi Templom bibliai ábrázolásairól. Ezután fölbaktattunk a toronyba, ahonnan csodálatos panorámában gyönyörködhetünk.

Március 9-én iskolánkban voltunk. A helyszín és a forma azonban eltért a megszokottól, hiszen a dísztermet rendeztük be a csapatoknak. Ekkor hirdettük ki a tablóképzítés tényleges feladatát. Az előzetesen kihúzott feladatokhoz, melyekhez már anyagot is gyűjtöttek a versenyzők, mi is hozzátettük a magunkét: két A/3-as méretű lapon szegedi, ill. XIX. századi magyar viseleteket osztottunk szét közöttük, s ezzel együtt kellett megoldaniuk a feladatot: a fantáziájukat segítségül hívva ki kellett találniuk egy jelenetet, amiben ők visszarepülnek a múltba, találkozniuk annál a bizonyos épületnél korabeli emberekkel,

POPPER PÉTER:

A család sokszor igen nehéz alkalmazkodást, lemondásokat követel az együttélés érdekében. De ennek a vállalásához hit kell, Istenhit. Isten és a család szentségében kell hinni, nem a társadalmi szerződésekből, konvenciókból.

s beszélgetniük kell velük. Képregényszerűen kellett tehát megalkotniuk egy olyan tablót, amiben benne van a személyes véleményük, az általuk gyűjtött anyag, de a mi munkánk is, s ehhez kreatív módon kellett kitalálniuk a megfelelő formát.

Sokszor eltűnődhetek már azon korábban: vajon mihez is kezdenék azzal a helyzettel, ha egyszer találkozniuk valakivel a múltból. Mit kérdeznék tőle? Itt és most ezt volt alkalmuk eljátszani a gyakorlatban is. Még ezen a napon kerültek kiosztásra azok a feladatok, melyek a Dómhöz és a Dóm térhez kapcsolódtak. Ennek beadási határideje csütörtök délután volt.

Március 10-én az előbb említett „terepgyakorlat” volt a feladatuk, az összes csapat vissza is hozta időben a megoldásokat, több-kevesebb sikerrel megbirkózva a kérdésekkel. (Bár „kémeim jelentették”, hogy nem kis segítséget nyújtott egy-egy feladathoz a Dóm gondnoka...) Itt kifejezetten olyan feladatokra bukkanhattak diákjaink, amikhez nem könyv kellett, hanem személyes jelenlét. Bekukkantani egy szobor mögé, elolvasni apróbb feliratokat, végigszámolni a tér címeit, stb.

Március 11-én ismét a díszteremben voltunk, ahol a városnézéshez kapcsolódó kérdéseket ppt-s formában tette föl Károlyi tanár úr. Látványosra és érdekesre sikerült, öröm volt látni az izgatott arcokat, várva az újabb kérdéseket. Ezután helyesírási feladat következett, mely egy rövid, hibásan írt, Szegedről szóló ismeretterjesztő szöveg javítása volt.

Március 12-én, pénteken reggel került sor az ünnepélyes zárásra, amikor is értékeltem a hét eredményeit, majd az első három helyezett csapat átvehette megérdemelt jutalmát!

Meglehetősen szoros küzdelemben végül a 10. A osztály 3. helyezett csapatát (Abt Dániel, Pintyi Sándor, Varjasi Balázs) és a 12. B osztály 2. helyezett csapatát (Farkas Gábor, Finta Kolos, Ricz Ármin) megelőzve a 8. B osztály elit alakulata (Bokor Dániel, Király Márton, Szekeres Tamás) szerezte meg megérdemelten a győzelmet!

Nekik különösen, de minden résztvevőnek gratulálok, s tanártársaimmal együtt remélem, jövőre is lesz sokakban erő és energia a versenyzéshez és játékhoz!

Papp Attila

Oktagon Napok 2010

Aprilis 17-én került sor a Sík Sándor Piarista Egyetemi Szakkollégium évi rendszerességgel megtartott kulturális programjára: az Oktagon napokra.

A korábbi évekkel ellentétben péntek este zártkörű rendezvény volt, amikor a kollégium lakóinak tartott tréninget Süveges Antal Pál jogász, pszichológus és elsősorban családapa. Az együtt töltött órák során egyéni véleményünket fejtettük ki arról, hogy mit jelent férfinak lenni, ezen túl pedig kiscsoportokban beszéltük meg, hogy a család, a munkahely és a média (ez utóbbi sok ellentmondással) miként határozza meg az ideális férfit illetve Jézus Krisztus milyen volt mint férfi. Végül pedig megnéztük *A palackba zárt szellem* című Grimm mesét, melynek témája az apa-fiú kapcsolat volt.

Szombaton egész nap megtekinthető volt az SZTE Fotóköri kiállítása, ahol Antal Gábor, Básthly Ágnes, Bernáth Tamás, Bíró Boglárka, Pabar Ágnes, Roboz Ágnes és Vörös Ágnes fényképeit csodálhattuk meg a kollégiumi galériában.

Az ünnepi gulyáslevesvel jóllakva ültünk le meghallgatni Hankovszky Tamás teológus előadását *Maradjatok hűek a Földhöz* címmel. A fő kérdés az volt, hogy ha a végső cél a mennyország, akkor miért nem születünk egyből oda? Nem úgy kell felfognunk a földi életet, mint egy próbát, ahol le kell győzni az akadályokat, hogy üdvözülhessünk – hanem a földi létben is otthon kell éreznünk magunkat. Ugyanúgy evilágiak is vagyunk és ha a válást kizárólag misztikusan éljük meg, akkor a hit elveszti lényegét. „Ez a világ a siralom völgye” volt a középkori felfogás, azonban ez egy zsoltárfordítás téves értelmezésén alapszik, éppen ezért nincs valódi bibliai alapja. S ne felejtjük el, az ember test fontosságát sem, hiszen Jézus Krisztus is testben találkozott velünk.

A második és egyben záró előadást Kovács György közgazdász tartotta *Protestantizmus és kapitalizmus* címmel. A protestánsokon a középkorban üdvözülési pánik tört ki, amikor úgy gondolták, hogy ha sikeresek a mindennapi munkában, akkor ez Isten biztató jele arra, hogy az illető üdvözülni fog (ez az eleve elrendelés téves értelmezéséből eredt), ezzel pedig vegyül a puritán, visszafogott életmód. Az előadás során végigkövettük a lutheránus és a kálvinista gondolkodást teológiai és gazdasági dolgokban. Hitelt a lutheránusok kizárólag a munkaképtelen szegény rétegnek adtak, de pusztán a hitelnyújtásért nem kértek kamatot. A lutheri irányzat a késedelmi kamatot és a haszonáldozati költség kamatát is elfogadja, míg a kálvinisták csak a késedelmi kamatot fogadják el. Végül az egyház és az állam kapcsolatait illetően elhangzott a kálvini jelmondat „Szabad egyház szabad államban”. Ehhez kapcsolódik a szuverenitás három köre: az állam, a társadalmi életkörök és az egyház szuverenitása.

Az előadások után ötfogásos vacsorát szerveztünk, majd pedig a Belseblues Quartett nevű rockegyüttes zenélt a kollégiumunkban. Tagjai Dóra István, Márta Szilveszter, Papp Dániel és Váradi Balázs fergetegesen jó hangulatot teremtettek ismert slágerekkel és saját számokkal, ezáltal lehetővé téve, hogy az oktagon napokon szerzett jó érzést tovább fokozzuk.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a Piarista Gimnáziumnak és mindenki másnak, hogy segítettek rendezvényünknek megfelelő körülményeket biztosítani és reméljük, az osztályfőnökök is buzdítani fogják diákjaikat, hogy ellátogassanak a 2011-es Oktagon napokra.

Varga Iván öregdiák,
2003., Tóth Ákos

Öregdiák – nem vén diák

„A vallásosságot Kecskeméten ismertem meg”

Ebben a rovatban azokkal a szegedi piarista tanárokkal készíték interjút, akik piarista gimnáziumban végeztek. A sort Szegheő József tanár úrral kezdem.

Kinek, illetve minek hatására jelentkezett annak idején a piarista gimnáziumba?

Apám a hóna alá tett, és már nyolcadikban elvitt valami intézetbe. Onnan kitétek, és akkor így kerültem le Kecskemétre. A rokonság úgy gondolta, jót tesz nekem egy kis intézeti nevelés. Nem voltam egyszerű eset, elég hamar jöttek a nézeteltérések, de aztán mégsem tettek ki. Apám azt mondta, hogy nem visz el onnan.

Milyen különleges élményekre emlékszik vissza az iskolai éveiből?

Az első az, hogy a családban mindenki pedagógus szeretett volna lenni. Ott pedig csak szerzetesek tanítottak. Ők mint igazi vérbeli pedagógusok, s nagyon tapasztalt emberek nagy hatást gyakoroltak rám.

Az iskola közege is egészen más volt, mint manapság: akkor még a konyhát apácák vezették, ők takarítottak, és a betegszobán is ők dolgoztak. Ez azt jelenti, hogy ami nekem nagyon hiányzott az életemből – a vallásosság, meg a jámborság – ezekkel ott ismerkedtem meg Kecskeméten. Azt hiszem, hogyha a kamaszkoromat nem ilyen helyen töltöm, akkor eléggé elcsáborgok a kereszténységtől.

Miért éppen a matematika és a fizika?

Nagyon komplex volt az érdeklődésem, foglalkoztam zenével, meg irodalommal, nem sok sikerrel, de nyelveket is tanultam. A matematikát nagyon szerettem, mert már általános iskolában is nagyon jó tanárok tanították, szóval a középiskolában sem jelentett gondot, így jutott mellette idő a zenére meg az irodalomra is. A fizika meg nem válik külön a matematikától. Annak idején nem igazán lehetett válogatni. „Mat-fiz, mat-fiz”.

Miért hagyta el Kecskemétet, és jött Szegedre? Vonzotta-e ide valami?

A piarista szerzetesek nem maguktól mennek ide vagy oda, a rendfőnök rendelkezik, hogy ki hol és hogyan tanít. Egyébként azért kerültem ide, mert kellett itt egy keménykezű ember. Na jó, hát nem voltam én annyira keménykezű... Szerencsére nagyon könnyen akklimatizálódom, ezért hamar jól éreztem magam Szegeden is. Mindig is nagyon vonzott az újdonság, ezért könnyen sikerült beilleszkednem. Ez olyannyira sikerült, hogy már nem is igazán hiányzik Kecskemét. Egy csapattal tartom csak a kapcsolatot, havonta egyszer találkozunk, de csak azért, hogy nosztalgiázzak, nem járok oda vissza.

Át lehet ültetni a közel 400 éves piarista rend elveit modern környezetbe?

Kalazancius nagyon konkrétan az akkori kor problémáinak, kihívásainak próbált megfelelni. Világos volt, hogy azzal tudja megfogni és felemelni az embereket, és a gyerekeket is, hogyha valamire megtanítja őket. Minden korban megvan annak a módszere, hogy hogyan közeledjünk az emberekhez, és a tartalom is, hogy mit adjunk át.

Kalazancius elvei ma is tudnak érvényesülni, már egy csomó dolgot másképp csinálunk itt és világszerte is, de a cél nem változott. Vannak misszióink Indiában, olyan iskolákban, ami még csak nem is igazán iskola: a rét közepén összegyűlnek gyerekek, és ott foglalkozunk velük. Megyünk máshová is: Japánba, Dél-Amerikába, ahol vallásilag domesztikálni, háziastani kell még az embereket, tehát nagyon elveszett emberekhez is megyünk. És vannak kimondottan ilyen jellegű iskolák, mint a szegedi is, ilyen gimnázium formájú. Szóval eléggé szabadon variáljuk eszközeinket, a helyi kihívásoknak próbálunk megfelelni. A cél tehát továbbra is az, hogy olyan dolgokat

KÖZÉP-MAGAS-ISKOLA

**Annak, ki írna,
ne tanácsot adj, hanem
írószerszámot**

(Fodor Ákos)

adjunk az embereknek, amelyben kapaszkodni tudnak, ami fel tudja őket emelni, ki tudja őket emelni szegénységükből, kiszolgáltatottságukból.

Ha Kalazancius most jönne, erre a célra bizonyára az internetet is felhasználná...

Gábor Bence 9. A

Piarista iskola: Kecskemét

Érettségi éve: 1967

Papszentelés éve: 1976

Kedvenc bibliai idézet: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket.” (Jn 15,16)

Kedvenc film: Madárijesztő

Kedvenc zenei előadó: Isau Tomita

Katyń kísértete

Aprilis 10-én reggel az oroszországi Szmolenszk mellett szörnyű légi szerencsétlenség történt. A Lengyel Köztársaság különgépe, amelyben 97 személy utazott, földre zuhant és felrobbant. Senki nem élte túl a katasztrófát. A gépen utazott a Lengyel Köztársaság elnöke, Lech Kaczyński és a felesége, Mária. Az áldozatok között ott voltak a lengyel politikai- és, egyházi vezetők, a hadsereg főparancsnokai, kulturális és társadalmi szervezetek elöljárói és a Katyńi mészárlásban elhunytak még élő családtagjai. Hova utaztak ilyen nagy számban ezek a prominens személyek? Az idén van a Katyńi mészárlás 70. évfordulója. Mi is történt Katyńban 70 évvel ezelőtt? Ahhoz, hogy ezt megértsük, kicsit vissza kell forgatni a lengyel történelem lapjait.

1918-ban, majdnem 150 éves idegen megszállás után, Lengyelország visszanyerte az államiságát és a függetlenségét. A fiatal köztársaságnak azonban elég gyorsan szembe kellett szállnia az ellenséges szovjet birodalommal. A Lenin, majd Sztálin által vezetett birodalom terjeszkedni készült nyugat felé – céljuk Berlin és egész Nyugat-Európa meghódítása volt. 1920-ban a szovjet hadsereg Sztálin és Bugyonnij marsall vezetésével elindult nyugatra. A fiatal Lengyel Köztársaság Piłsudski marsall által nagy erőfeszítések árán megszerzett hadserege kellett, hogy szembenézzen a halálos veszéllyel. A hatalmas szovjet hadsereg gyorsan nyomult előre egészen a Visztula vonaláig, ahol a sokkal kisebb, de annál inkább elszánt lengyel fegyveres erők megállították a kommunizmust terjeszteni készülő szovjeteket. Az 1920-as varsói ütközetet a történészek azon húsz csata közé sorolják, amelyek sorsdöntők voltak a világtörténelemben. A lengyel hadsereg elszántságát nagyban segítette a mély vallásosság, amely az összes lengyel szabadságharc sajátja volt. (Emlékszünk talán a szolidaritás mozgalmának kezdetére, amely hasonlóan vallásos töltetű volt). A csatában részt vettek híres egyházi személyek, akik imájukkal támogatták a katonákat. A döntő csata alatt a résztvevők Szűz Máriát vélték látni a felhők között. A győztes varsói csatát a mai napig úgy hívják, hogy „Visztula parti csoda” – Cud nad Wisłą. A vatikáni gazdag múzeumi gyűjtemények között csak két lengyel történelmet idéző festmény található. Az egyik Sobieski Jánosnak a törökök feletti diadalma Bécs alatt, a másik pedig az 1920-as varsói csata. A festményen a csatázó felekre a felhők közül Szűz Mária néz le. A győztes lengyel csapatok visszaverték a szovjet hadsereget és egészen Kijevig kergették őket. Sztálinnak emiatt nehéz pillanatai voltak, megingott a pozíciója, ezért a lengyel népet fő ellenségének érezte.

A második világháború alatt a szovjetek és a németek titkos paktumot kötöttek (Ribbentrop-Molotov paktum), melynek következtében a német invázió elől keletre menekülni igyekvő lengyel seregek szovjet invázióval néztek szembe. Ez azért volt számukra meglepő, mert hivatalosan a lengyelek szövetségesei voltak a szovjeteknek. Sztálin parancsára az összes lengyel katonatisztet, rendőröket, hivatalnokokat, papokat és más értelmiségieket internálótáborokba gyűjtötték. A foglyokat szállító vonatok célállomása Szmolenszk volt, ahonnan 1940 elejétől szállították tovább a rabokat Miednojeba, Harkovba és Katyńba. Itt aztán Sztálin utasítására módszeresen, brutálisan, egyesével kivégezték a foglyokat. A német hadsereg keletre történő nyo-

mulása alatt ezeken a helyeken tömegsírokat fedezett föl, melyek eredete ismeretlen volt. Ugyanakkor a szovjet propaganda szerint ezek a tömegsírok a német háborús bűnök hosszú lajstromát növelik. Ezekről az eseményekről a szovjet befolyás alatt álló országokban egészen a rendszerváltásig nem lehetett beszélni, de a lengyel nép sosem felejtette el az őt ért tragédiát, amelyben 22 ezer lengyel ember, a nemzet java veszett el.

A rendszerváltás után Jelcin elnök, az oroszok közül elsőként, elismerte a szovjet terror bűnösségét. Azóta a lengyel kormányok és társadalmi szervezetek minden évben megemlékezést tartottak ezen a három

kegyhelyen, amelyek közül a legismertebb a Katyńi erdő. Kaczyński elnök megválasztása óta a szíven viselte a megemlékezéseket. Ezen többször személyesen is részt vett egészen 2010. április 10-ig, amikor a sors kifürkészhetetlen akaratából, ezen a szimbolikus helyen lezuhant a delegációt szállító repülőgép. A lengyelek számára a második világháború óta ez a legnagyobb nemzeti tragédia. Ismerve a lengyel történelmet és a lengyel nép lelkiületét, a nagy megrázkódtatás ellenére van remény arra, hogy ez a tragédia nem volt hiábavaló, mégpedig azért nem, mert végre az egész világ felfigyelt a Katyńhoz fűződő történelmi igazságokra. Kaczyński elnököt és a feleségét a krakkói érsek, Stanisław Dziwisz döntése nyomán a waweli királyi nekropoliszban helyezik örök nyugalomba Piłsudski marsall mellé. Emlékük örökké élni fog!

Dr. Brzózka Marek

A repülőgép-szerencsétlenség áldozatai között volt Józef Joniec lengyel piarista atya is.

Joniec atya Krakkóban született, 51 éves volt.

1985-ben szentelték pappá, már vagy két évtizede Varsóban dolgozott. Hallatlan szervezőkészséggel volt megáldva, a varsói nagy piarista kegyhely felépítésében és működtetésében is sokat fáradozott.

Legnagyobb munkája és eredménye az ún. *Parañada* megszervezése volt. A szó olyasfélért jelent, hogy plébániai játékok. Az eleinte kis sportversenyekből álló rendezvény nemzetközi, hatalmas szervezetté nőtte ki magát. Nemcsak lengyelek, hanem sok külföldi iskola diákjai is részt vettek rajta immár több mint húsz éve. A sportversenyeken túl kulturális műsorok, vetélkedők és mindenekelőtt vallásos programok alkották a parañada programját. Komoly munkacapatot szervezett maga köré Joniec atya világi munkatársakból.

Állami kitüntetést is kapott munkájáért és elismerésként hívta meg a lengyel államelnök a Katyńi megemlékezésre is.

Derűs, kiegyensúlyozott, barátságos egyénisége sokat segített lelkipásztori és iskolai munkájában is.

Ruppert József SP

POPPER PÉTER:

Még el kell mondanom egy szomorú hírt. Az „igazi” nem létezik. Nincsen. Sehol nem él valahol egy nő vagy egy férfi, aki az igazi, s akit csak meg kell találni. De aki szerencsés, élete során találkozhat két-három olyan emberrel, akiből lehetne „igazi”. De ehhez nagyon sok türelem, lemondás, megértés, háttérben maradás szükséges, ám végül kialakulhat egy olyan viszony, melyben a másik már nélkülözhetetlenül beleszólódott, vagyis igazivá vált.

HORIZONT

PIÁRFUTÁR

Légiriadó Európában

smét kitört az Eyjafjallajökull (rövidebb nevén Eyjafjöll) tűzhányó Izland déli részén. A vulkán közel két évszázados szunnyadás után, idén március 21-én aktivizálódott. Míg az akkori kitörés kevés füstöt és látványos tűzfüggönyt produkált, addig az április 14-i aktivitás rengeteg vulkáni hamut lövellt a légkörbe. A hamu körülbelül olyan színű és sűrűségű, mint az avarégetés utáni füst. A ritkább részek kiterjedése jóval nagyobb, és a hamu egy része már a légkör második rétegének, a körülbelül 10 kilométer magasan kezdődő sztratoszférának az aljára is feljutott. Ez hatalmas problémát jelentett a légi közlekedésnek. Először csak az Északi-tenger felett, majd egész Európa felett is. Április 15. és 22. között megbénult az angol, a német, a francia, és az észak-európai légi közlekedés. Több ezren maradtak külföldön, nem bírtak repülővel hazatérni. Az angol kormány hadihajókkal viszi haza a briteket, a magyarok buszokat küldenek Franciaországba. Barack Obama, Nicolas Sarkozy és Angela Merkel is lemondta a részvételét a nemrégien elhunyt lengyel köztársasági elnök temetésén, mert a lengyel légtér is labilis lett a hamufelhő miatt, amit a légáramlatok az Izland délkeleti partján lévő Eyjafjölltől keletre térítettek el. A kitörés napján Izlandon hétszáz embert telepítettek ki a füstmérgezés megelőzése érdekében.

Egyelőre nem lehet tudni, hogyan folytatódik a vulkáni aktivitás Dél-Izlandon. A korábbi feljegyzések alapján az Eyjafjallajökull aktivizálódását egy nagyobb vulkán, a Katla kitörése szokta követni. Ez már komolyabb következményekkel járna: sok jég olvadna el, ami áradásokat okozna. Egy nagyobb izlandi vulkán tevékenysége egész Nyugat-Európára kihathat. A már említett Laki vulkán 1783-

A vulkánok avagy tűzhányók a Föld felszínének olyan hasadéakai, amelyeken a felszínre jut a magma, az asztenoszféra izzó kőzetolvadék. A Föld vulkánjait kialakulásuk oka szerint két csoportba soroljuk:

- többségük a távolodó és közeledő kőzetlemezek határain (az aktív lemezhatárokon) alakul ki,
- kisebb részük az aktív peremszegélyektől távol a köpenyoszlopok (köpenycsónák) fölötti „forró pontokon” jön létre, ahol a köpenyből származó magma tör a felszínre.

A magma felszíni tevékenysége a vulkanizmus. Eből keletkeznek világszerte a vulkáni kúpok, vulkáni hegységek. Vulkanizmusról csak akkor beszélünk, ha a magma eléri a Föld felszínét (ilyenkor láva lesz belőle). Olyankor, amikor a magma a mélységben megreked, és ott kristályosodik köztette, a folyamat neve magmatizmus. A vulkáni tevékenység és a hozzá kapcsolódó jelenségek vizsgálatával a vulkanológia foglalkozik.

ban nagy mennyiségű gázt bocsátott a légkörbe, ami aztán füstködöt alkotott. A szmogot a nagy sebességű légköri futóáramlások szétterítették, több európai országban változtatva meg az időjárás alakulását. Egy nagyobb kitörés akár 1 fokkal is lehűtheti a következő év globális klímáját.

A vulkáni tevékenység intenzitása

változó a szigeten, de tulajdonképpen folyamatosnak tekinthető. Izland ugyanis az Eurázsiai- és az Észak-Amerikai-kőzetlemez határán fekszik, területe az Atlanti-hátság víz fölé emelkedő része. A kőzetburok nagy darabjai itt távolodnak egymástól, és a földköpeny felső részéből izzó kőzetolvadék, magma emelkedik a felszín felé. A folyamat során a hátság két oldalán lévő területek távolodnak egymástól, azaz az Atlanti-óceán tágul (évente kb. 10 centimétert). Az Eyjafjöll vulkán egy jégtakaróval fedett területen lévő, bazaltos-andezites anyagú, 1,6 kilométer magas rétegvulkán. Tetején egy 2,5 kilométer átmérőjű kaldera tanúskodik arról, hogy a tűzhányó korábban is produkált már heves aktivitást. Utolsó kitöréseit 1821-ben és 1823-ban jegyezték fel.

A kitörés nemcsak a közlekedésre, de a gazdaságra, és az izlandi életre is kihat: ha kevesebb járatot indítanak, akkor a turizmus és az üzleti élet is visszaesik, nem is szólva a távolabbról érkező teherrepülőgépekre, amik értékes árukat hoznának Nyugat-Európába. Így például bajba kerülhetnek a kenyai virágtermesztők is, ugyanis az európai légtérzár miatt nem tudják időben Európába juttatni a friss vágott virágot, ami a hosszú tárolás miatt tönkremegy. Kenya harmadik legerősebb iparága a virágtermesztés és a legnagyobb piaca éppen Európa.

Szeri Richárd 11.A
adatok: origo.hu

POPPER PÉTER:

A félelmeiktől való megszabadulás legegyszerűbb és legbátrabb módja, ha közel megyünk hozzájuk és átéljük őket.

Varrni még a madarak is tudnak!

Fészeképítő művészek

Télen a lekopaszodott faágak között könnyen észrevehetünk egy-egy madárfészeket. Az embernek általában kellemes gondolatai támadnak ettől: ott fejlődtek a piciny madárfiókák, amelyeket a szüleik egy nyáron át nevelgettek, etettek; onnan repültek ki először, hogy aztán a szelek szárnyán tovarepülve majd ők is új fészket építsenek, új családot alapítsanak.

A madárfészekek rendkívül nagy változatosságot mutatnak: a legegyszerűbb földbe vájt homokgödörtől a szövőmadarak professzionális függő gömbfészkekig.

A Föld legnagyobb madara, a strucc nem sokat foglalkozik a fészeképítéssel – de nincs is rá szüksége. Hatalmas tojásainak puha homokba vájt gödör a legmegfelelőbb. A tojó ide rakja tojásait, melyen felváltva ül a hím és a tojó: nappal általában a tojó, mert barna színe miatt jól elrejt a homok és a száraz növényzet; éjjel viszont a hím, mert színe fekete.

Az egyik legismertebb fészek a molnárfecske fészke (a köznyelvben egyszerűen „fecskéfészket”). Az állat 10–15 napig építgeti fészket, mire elkészül. Az építkezés kezdetét előtt az állat egy-két napot tölt a hely megfigyelésével: milyenek a mozgási lehetőségek, biztonságos-e hely, hol találni a közelben fészkealapanyagot. Az építkezés első napján általában csak egy sárgolyót ragaszt fel az állat a kiválasztott felületre. A második naptól aztán beindul a munka: az állat szaporán hordja az anyagos sárrakományt a helyszínre. A sárba növényi anyagokat, szörzetet és tollat is kever, hogy a fészek szilárdabb legyen. A soknapos építkezés alatt az állat hagy időt a fészek száradására is: ilyenkor egy-egy napig nem dolgozik. A molnárfecske fészke zárt, csak egy kis nyílás van rajta. A füstifecske ellenben csésze alakú, nyitott sárfészket készít.

A Dél-Amerikában élő közönséges fazekasmadár a fecskéhez hasonlóan sárból készíti fészket, melyet trágyával kever. A fészek azonban nem kiszögellésekre épül, mint a fecskéé, hanem háztetők, faágakra. Alakja gömb, az oldalán egy kis nyílással, amelyen a madár ki-bejárhat. A délkelet-ázsiai orrszarvúmadár fészkelési módja igen bizarr. A hím és a tojó először is keres egy alkalmas méretű faodút egy magasabb fa törzsén. A hím ezután sárral-nyaggal élve befalazza párját az odúba, csak egy kis etetőnyílást hagy. Így a nőtény a kotlási idő alatt teljes biztonságban van. A hím madár feladata pedig a tojó ellátása táplálékkal, melyet az etetőnyíláson át juttat be. A kikelő fiókák növekedése igen intenzív, így egyre kevesebb hely jut a tojónak. Ekkor kibontja a falat, majd újra visszafalazza: vagyis már csak a fiókák élnek az odúban. A nőtény kiköltözésével azonban nagyobb helyük lesz, s mindkét szülőjük hordhatja nekik a táplálékot. Ugyancsak Délkelet-Ázsiában él a szabómadár. Fészeképítési

Egy megjegyzés a pelikánról...

A pelikán az egyik legősibb Krisztus-jelkép. A ősi hagyomány ugyanis azt tartotta, hogy a pelikán fiókáit saját vérével táplálja. Valóban van egy madár, méghozzá a flamingó, mely a fiókáit a begytartalmával (ún. begytejjel) táplálja, melybe sokszor vér is kerül, ettől válik vöröses színűvé. Innen eredhet a mitikus pelikán alakja.

A flamingó és a pelikán

technikája lenyűgöző. Nyálával fűszálakat és gyapotot ragaszt össze, mely így erős fonallá alakul. Ezután egymás mellé húz két falevelet – vagy egy levél két szélét –, szegélyeiket átluggatja, s átfűzi rajtuk a korábban elkészített fonalat: vagyis összevarrja a két levelet. Miután minden lyukon átfűzte, a fonal végére csomót köt, nehogy szétcsússzon a fészek. A belsejét könnyű anyagokkal béleli ki: pehelytollakkal, növényi rostokkal és pókhálóval. Miután befejezte munkáját, teherpróbának veti alá: beleül, csimpaszkodik rajta. Ekkor a varrás öltései megfeszülnek, a levélfészek felveszi végleges alakját.

Bizonyos madarak fészke hatalmas mérete miatt látványos. A pelikánok (gödények) és a ragadozó madarak (sasok, sólymok, keselyűk) olykor karvastagságú gallyakból építenek hatalmas fészket a fák erős ágaira. A réti sas például fészket évről évre használja: a következő évben mindig újabb réteg gallyat rak rá, így vertikálisan vastagítja. Bizonyos jártassággal a fészek vastagságából megállapítható,

hogy hány éve lakik benne gazdája. Ezek a fészekek rendkívül precíz munkával épülnek, így csak a legerősebb orkán döntheti le. Annak ellenére, hogy durva, vastag gallyakból készülnek, igen otthonosak: a sas ugyanis a fészek tetejét fűcsomókkal, tollakkal puhává teszi. A búbos vöcsök vízimadárhoz méltó fészket készít: hajófészket, mely úszik a víz tetején. A fészek alapanyaga bomló növényi maradványok. Erre azért van szükség, hogy a növényi részek bomlása során keletkező hő alulról melegítse a tojásokat, így segít a vöcsöknek a keltetésben.

A hazánkban is élő függőcinege fészke igen különleges. Ez a madárka vízparti fűzfák lógó ágaira készíti a fészket. A hím kiválaszt egy csüngő ágat, vesszőt, amelyre fokozatosan tekeri, szövi az összegyűjtött növényi rostokat. Nyálával bőségesen átitatja a rostos szálakat, nemezszerű szövetet készít. A finom eloszlású anyagokból olyan erős szövetet sző, hogy régebben félbevágva kapcának használták a csizmában, sőt cipőként hordták.

Az afrikai aranyos szövőmadár fészke hasonlít a függőcinege fészkeire. A hím lefelé néző ág villát keres, amelyre elsőnek egy fűszálakat erősít. Ezután lábaival megkapaszkodik az ágon, majd nyakát szinte kicsavarva körületekeri a csőrében tartott fűszálal a gallyat. Ezután meghúzza a szálakat, s körbefűzi, több helyütt rácsomózza, ráhurkolja az ágra. Erre az első szála erősíti a fészek tartószálait, s szövögeti tovább a fészket, miközben a közelben figyelő nőtényeknek udvarol, kelletli magát, csattogtatja szárnyait. Ha sikerül elbűvölni a tojót, már együtt folytatják az építkezést.

A szövőmadár és a szabómadár fészke

Szabó Gábor prenovícius

POPPER PÉTER:

A depresszió úgy kezdődik, hogy meg vagy győződve arról, hogy a jövőd ugyanolyan lesz, mint a jelened.

PIÁRFUTÁR

HORIZONT

Újdonságaink

SZEPÍ – KÉP

ETELKA, A TAPÍR ELMEGY ANYAG-MENNYISÉG-BECSLŐNEK – magyar – Holló színház – Az előadás a Monty Python-tévésorozat hosszabb-rövidebb, össze nem függő, ügyesen kiválasztott jeleneteiből állt össze. Színporkázóan szellemes, gyors ritmusú műsorról van szó, amelyben észvesztő tempóban váltják egymást a viccesebbnél viccesebb helyzetek, figurák és poénok.

A 13 ÉS 3/4 ÉVES ADRIAN MOLE TITKOS NAPLÓJA 1-2. – angol játékfilm – A világhírű ifjúsági regény egy kamasz napló-formában írt története. A naplóban minden „világrengető” esemény megörökítésre kerül, úgymint: pattanás az arcon, ami akár búbópestis is lehet, új lány érkezése az osztályba, anya munkavállalása, a szülők válása, a kutya problémái és egy öregember patronálása... Egyszóval csupa olyan dolog, ami hünen jellemzi egy 13 és 3/4 éves fiatalember életét.

ÉLJ ÉS BOLDOGULJ! (2005) – francia-brazil-izraeli-olasz filmdráma – 1984-ben a Moszad amerikai segítséggel a szudáni menekülttáborok infernójából több ezer etiópiai zsidó gyereket menekített Izraelbe. A kilencéves főhős számára csak egyetlen módon biztosíthat jobb jövőt keresztény édesanyja, úgy, ha azt vallja, hogy fia „falasa”, azaz etiópiai zsidó. A gyereket a többiekkel együtt Izraelbe viszik, ahol egy Tel-Avivban élő francia szefárd család örökre fogadja. A fiú izraeli élete tele van rettenettel. Attól tart, hogy kiderül az igazság a származásáról. Új identitása az iskolában, a családban, egyéb kapcsolataiban számtalan lelki probléma elé állítja. Eközben az afrikai édesanya titokban abban reménykedik, hogy egyszer még újra láthatja fiát.

A BOMBÁK FÖLDJÉN (2008) – amerikai filmdráma – Az Irakban dolgozó amerikai bomba-osztag tagjai talán a világ legveszélyesebb munkáját végzik. Nap mint nap bombákat hatástalanítanak a háborús övezet kellős közepén. Életük azon múlik, hogy sikerül-e a megfelelő zsinórt elvágni idejében, mielőtt valaki felrobbantaná az elrejtett tölteteket. Számukra Bagdadban mindenki potenciális ellenség, ezért belső konfliktusaik ellenére össze kell tartaniuk. William James bombaspecialista őrmester megszállottan nem vesz tudomást a halál közelségéről társaitól eltérően, akik egyszer-

rűen csak túl akarják élni a már alig néhány napos küldetést. Összebarátkozik egy helyi kislányokkal, Beckhammel, és amikor egy bombarakárban hozzá hasonlító holttestre bukkann, keresni kezdi a tetteseket. – F.sz. Jeremy Renner, Ralph Fiennes

CSINGILING (2008) – amerikai rajzfilm – Walt Disney körül minden csupa csoda és mese volt, Csingiling pedig az ő egyik legismertebb, legmókásabb teremtménye: ebben a filmben végre ő az igazi főszereplő!

MARATON A CSODÁÉRT (2004) – kanadai filmdráma – A tizennégy éves Ralph az Ontario állambeli Hamilton városkában él az ötvenes évek közepén. Nemrég veszítette el az édesapját, és mivel az édesanyja kórházban van, rákényszerült arra, hogy gondoskodjon magáról. A tinédzser a helyi katolikus iskolába jár, a rossz viselkedése miatt gyakran összetűzésbe keveredik környezetével. Hibbert atya, a futócsapat edzője felfedezi, hogy Ralph tehetséges futó. Arra ösztökéli a fiút, hogy vegye komolyan a sportot. Amikor Ralph megtudja, hogy a beteg édesanyján már csak a csoda segíthet, elhatározza, hogy csodát tesz: megnyeri a híres bostoni maratoni futóversenyt.

SZEPÍ – HANG

Próza

TÉR-IDŐ a tűzről

1. rész: A csillagok tüzetől a gáztűzhelyig – Mi ég a csillagokban, mi adja a földi tűzhányók energiáját? Mi a láng? Az égés fizikai és kémiai feltételei. Mi történne, ha a légköri oxigén aránya több, vagy kevesebb lenne a mostaninál? A tűzek fajtái. Éghető és nem éghető anyagok.

2. rész: A tűz és az élővilág – Égetés a sejteken belül. Az élővilág reagálása a nagy hőhatásokra: vannak-e különlegesen hő tűrő növények és állatok? Amikor szükség van a tűzre: bizonyos afrikai fajok természetéből a szaporodáshoz szükséges magokat a tűz pattintja ki. Hogyan heveri ki a természet a bozóttűzek, erdőtüzek pusztítását? Az égési sérülések és kezelésük.

3. rész: A kultúra tüzei – A tűz igába fogása: főzés, fűtés, gépek működtetése, kohászat, stb. A „vörös kakas”: a történelem nagy tűzvészei (Róma, London, Párizs) és következményük. A tűz és a jog: tűzpróba és máglya. Tűzoltás a múltban és most. Tűzvédelem egykor és ma. Tűzálló technológiák.

4. rész: Játék a tűzzel – A tűzijátékok eredete

és kultusza – Mucius Scaevola esete a tűzzel. Tűzgrás és egyéb népszokások. Akik nem tudnak ellenállni a tűz hatalmának: a piro-mániások. Tűz az irodalomban és a művészetekben. Könyvégetések.

Szerkesztő-műsorvezető: Lukácsi Béla

Zene

Klasszikus

ANTON BRUCKNER (1824 - 1896) művei kiváló előadásban:

– 9 szimfóniája (Herbert Von Karajan; Eugen Jochum; Dresden Staatskapelle)

– Te Deum, Misék (Matthew Best: English Chamber Orchestra Wind Ensemble, Corydon Singers)

Church-beat

GÁVEL TESTVÉREK lelket/szívet bolydító egyházas könnyűzenéje: a VÉGTELEN (2004)

Az ÚJ JERUZSÁLEM ZENEKAR (Csiszér László és barátai) koncertje a Sportszarnokban: A kegyelem árad! (Gyertek, dicsérjük együtt!, Íme az Isten sátora, Áldjátok az Urat!, Szentlélek jöjj!, stb.)

Filmzene

Az ÁLLATI SZERELMEK gyönyörűsége természetfilm zenéjét kedvenc (?) zeneszerzőnk szerezte: Philip GLASS. A képek is izgalmasan szépek, de a zenét külön is érdemes meghallgatni!

SZEPÍ – KÖNYV

OLVASNI JÓ! TANULMÁNYOK AZ OLVASÁS FONTOSSÁGÁRÓL. Szerk. Szávai Ilona. Pont Kiadó, 2009 – Pár oldalas kis írássok az alcímről. Az egyik keserűen, a másik bizakodóbban, az egyik szakszerűbben, másik gyakorlati tapasztalatok alapján, az egyik illusztrátortól, a másik tanártól vagy szülőltől. A lényeg: tényleg jó olvasni. És tényleg nehez megtanítani.

KLEIN SÁNDOR: GYEREKKÖZPONTÚ ISKOLA. Edge 2000 Kiadó, 2007 – Carl Rogers nyomában jár a szerzőnek ez az eredetileg 1994-es nagy tanulmánya is (amelyet itt rövidítve kapunk): Rogers nyomán beszél a gyerekekkel való személyiségközpontú foglalkozásról, és aztán ugyanígy (hál' Istennek) a tanárokkal való „foglalkozásról” is. A fő cél: együtt legyen a Rend és a Szabadság. Mi is valami ilyenről álmodunk... (de...)

POPPER PÉTER:

Az ifjúságtól eltérhet a kereső, megtaláló, majd elutasított kapcsolatok váltogatása, ha ügyel arra, hogy útját ne szegélyezzék érzelmi hullák, és ne remélje, hogy tetteiért nem tartozik erkölcsi felelősséggel.

 TIMÓTEUS TÁRSASÁG: HÁZASSÁGUNK ALAPOZÁSA. Timóteus, 2003

 DAVID SUNDE: NÖVEKEDJÜNK KRISZTUSBAN. Timóteus, 2003 – A spirálizált formában, azaz már küllemében erősen gyakorlati beállítottságú füzetek az „Otthonépítés házaspároknak” sorozatnak a tagjai, amelyek célja meglévő házasságok keresztény alapú megerősítése. Minden fejezet elméleti bevezetéssel, bibliai példákkal, kitöltendő feladatokkal, továbbgondolandó felvetésekkel, ökumenikus szellemben van előadva. Felölteknek a felnövéshez.

 VALUCH TIBOR: HÉTKÖZNAPI ÉLET KÁDÁR JÁNOS KORÁBAN. (Mindennapi

Történelem Sorozat) Corvina, 2006 – Fura belegondolni, hogy a „Hétköznapi élet Mátyás király korában” és hasonló, „igazán” történelmi címek mellé odakerült Kádárjani kora is. Vagyis hogy az a gyerekkor, amelyben én éltem, felnöttem, örültem-féltem, az immáron történelem a nálam fiatalabbnak, és hogy e kor fogalmait nekik szinte meg kell tanulniuk: Trabant, maszekolás, úttörök, Jugó, szocbrigád, békekölcsön, „mintamókus”, békepapok stb. És hogy éltünk, élni lehetett egy ilyen-olyan diktatúrában is. Így vagy úgy. Éldegeltünk.

 KALOTÁS ZSOLT: A KÖRÖS-MAROS NEMZETI PARK. A TERMÉSZET SZIGETEI.

Alexandra, 2008 – A kicsit amerikaiánus Alexandra kiadónak meglepően komoly és tudományosan ismeretterjesztő értékkel is bíró sorozata nagy formátumban a magyarországi nemzeti parkokat járja végig. E kötet tíz részletre bontva, egy-két oldalas bevezetők után járja be a Körös és Maros vidékét. A nem túl sok szöveget rengeteg káprázatos, National Geographic minőségű fénykép kíséri. Csak végiglapozni is fantasztikus!

Szarkáné Gyerjék Judit
Szegeő József SP
Németh Attila SP

Az Avataron túl

Elsőször is szeretném kifejezni örömeimet azzal kapcsolatban, hogy az avataros cikket mennyien elolvasták, és mennyien foglalkoztak vele. Ha az iskolai óráimnak ekkora határfoka lenne, a legboldogabb tanár lennék a világon. Külön megtisztelő Kolostól, hogy még választ is írt rá, nem félve attól, hogy év végéig közmunkaként esetleg fel kell építenie a na'vik bolygóját az iskolaudvaron. A filmet azóta sem láttam, viszont a téma iránti érdeklődés viszontválaszra késztetett. Nem az Avatart vagy annak költségvetését szeretném most tovább kritizálni, hanem azokat a gondolatokat foglalnám össze, amelyek az első írást inspirálták. Kicsit elméletiben, kicsit több kérdéssel, és a figyelmes olvasó számára (reményeim szerint) elgondolkasztató módon.

Sokak által megfogalmazott alapgondolat, hogy a Földön jelenleg óriási anyagi különbségek vannak az emberek között. Mellőzve a számokat, megállapítható, hogy egyre kevesebben vannak a gazdagok, viszont ők egyre gazdagabbak; és egyre többen a szegények, akik pedig egyre szegényebbek. Jelenleg a világnépesség kb. fele (!) maximum napi 2 dollárból (400 Ft) vagy annál kevesebb pénzből él; ebből fizeti a lakását, ha van, a fűtést, ha kell, az élelmet, a ruházkodást, a gyógyszereit – mindent! Az emberek negyede pedig éheznek. Ez történelmi távlatokban ilyen szélsőséges mértékben új jelenség, az elmúlt évtizedek eredménye.

Erre persze mondhatjuk azt, hogy sajnáljuk, de nem mi csináltuk, ez az ő bajuk. Az érvelés azonban nem állja meg a helyét. Ugyanis mi, magyarok, ha hazánk átlagos GDP-jét nézzük, többet fogyasztunk, mint ami a föld erőforrásaiból minket illetne: magyar polgárként átlagosan másfélszeresét használjuk el annak, mint ami egy földlakóra jutna, ha mindenki ugyanannyit kapna. Vagyis ezeket a forrásokat valakitől elvesszük: a szegényebb emberektől.

Ezt persze nem szándékosan és tudatosan tesszük, de a végeredményt nem tagadhatjuk le. Ezeket a hibákat nem egy-egy ember, hanem az egész társadalom, „mindenki együtt” követi el. Vannak, akik inkább hibásak ebben, mások kevésbé. A felelősséget végső soron senki nem vállalhatja egyedül, viszont senki nem is vetheti el magától. Ez az egész társadalom bűne. Ennek a bűnnek szélsőséges megnyilvánulásai véleményem szerint, amikor óriási pénzt áldozunk nem túl fontos dolgokra, vagy teljesen lényegtelen célokra költünk. (A világ legnagyobb iparágai között vannak jelenleg: fegyvergyártás, kábítószergyártás, szexipar, olajipar, turizmus – és csak ezek után következnek az elektronika, vegyipar stb.)

Nehéz küzdeni ez ellen, és mindenki csak maga találhatja meg maga számára, hogy mit tehet egy igazságosabb világért. További nehézséget jelent az is, hogy tetteinknek valószínűleg nem lesz köz-

vetlen hatása. Ha megtehetem, elmehetek Afrikába éhezőket etetni, ez azonban nem mindenki számára lehetőség és feladat. Viszont ha én kevesebbet eszem, azzal nem tudom megetetni az afrikai éhezőket.

Úgy gondolom, innentől a kérdés igazán csak hívóként értelmezhető. Keresztényként ugyanis hiszünk abban, hogy ha lemondunk valamiről másokért, az valahogy mindenképpen, (lehet, hogy természetfölötti módon) az ő javukra szolgál. Vagyis ha ésszerűen kevesebbet eszem, azzal valamilyen módon jobb lesz az afrikai éhezőknek is. Hasonló tesztek, mint Jézus a kereszten. Ő meghalt értünk, és ezzel első látásra közvetlenül senkinek sem lett jobb, mégis ebből származott a megváltás.

Ez a szolidaritás erénye, amiből szerintem nagyon keresztény és természetfölötti tettek következnek, olyanok, amelyeket hitetlenként nemigen lehet megérteni. Érthetetlen a világ számára, hogy mi, keresztények miért tartjuk értéknek az önként vállalt szegénységet. Ez ugyanis mindig megvolt a mi hagyományunkban, még ha a konkrét megvalósítása sok fejtörést igényel(t) is.

Bennem is nagyon sok megválaszolatlan kérdés van ezzel kapcsolatban. Néhány gondolatot azért felvetnék, inkább elgondolkodtató kérdésként, mint iránymutatásként. Van-e szükség családi úszómedencére, legyen az bármilyen kicsi? Hova menjünk nyaralni? Mit együnk, mit igyunk, milyen gyakran (mit jelent ez hétköznapi és ünnepeken)? Mivel közlekedjünk? Hogyan rendezzük be a lakásunkat? Melyek a szükséges és melyek a felesleges bővítmények a számítógépünkön? Mennyit szánjunk szórakozásra, és milyen módon szórakozunk? Hány könyvre van valóban szükségünk? Kibírjuk-e, hogy használt könyveink, ruháink, bútoraink legyenek? Milyen vállalatokat, milyen embereket támogatunk, amikor pénzt adunk ki valamiért?

Ha megválaszoltuk ezeket – esetleg elgondolkodhatunk azon, hogy mit mondana, tanácsolna nekünk mindezekkel kapcsolatban egy afrikai ember, aki ha nem is éhez, de napi 2 dollárból él? (A téma teológiai háttéréről néhány mondatban: a strukturális bűn fogalmát a felszabadítási teológia dolgozta ki, II. János Pál pápa is gyakran használta, és büszké lehetünk magunkra, mert az újabb időkben is több egyházi megnyilatkozás született a témában. Ide tartozik XVI. Benedek pápának a legújabb – tavalyi – Caritas in veritate című enciklikája, valamint a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Felelősségünk a teremtett világért című körlevele 2008-ból. Jó lenne, ha a szolidaritás gyakorlati megvalósításában is úttörő szerepet tudnánk vállalni...)

Böszörményi Géza SP

POPPER PÉTER:

A szeretet két ember között azt jelenti, hogy a másik öröme, jó érzései (...) fontosabb, mint az enyém. A szeretet lemondást jelent az önző, egocentrikus életvitelről. A szeretet szívesen vállalt áldozatokkal jár utólagos számlabenyújtások, megbánások nélkül. A szeretet – ha már megszűnt is – visszaragogy a múltból, mint az élet legfontosabb ajándéka. Még egyszerűbben: a szeretet annak az öröme, hogy a másik a világon van.

PIÁRFUTÁR

KULTURKÁLÓ

Húsvét üzenete:

Krisztus sebei dicsőségesen ragyognak

A hamis messiásokról

Szent Márton keresztségére készülve arról tanult, hogy a Messiás szenvedésével váltott meg. Ezért meglepődött, amikor ál-mában megjelent neki egy fényes alak, és azt ígérte, hogy hamarosan megjutalmazza. Megkérdezte: „Ki vagy te?” - Miután az illető Jézusnak vallotta magát, Márton kérte, hogy mutassa meg a sebhelyeit. A válasz ez volt: „A feltámadás után már nem viselem azokat.” Mártonnak helyén volt az esze, és így szólt: „Nem tudok, és nem is akarok olyan Jézusban hinni, aki nem viseli a sebhelyeket.” Majd az adott irányba egy keresztet rajzolt, és a Sátán eltűnt.

Tanuljunk Mártontól: a hamis Messiások hitegetnek, ígérgetnek. Az egyetlen hiteles Messiás mindörökre viseli a sebhelyeket, és amikor vele együtt szenvedünk, bevon bennünket a megváltás művébe.

A szeretet a szenvedés útján vezet

Sokszor megpróbáltuk már, hogy letérjünk a szenvedés útjáról, és újra meg újra ráeszméltunk, hogy szívünk kiüresedett, meghalt bennünk a szeretet. A bűnben sérült világban, ott, ahol a halál uralkodik, mindaddig, amíg egy szikra együttérzés és szeretet él bennünk: a szívünk összeszorul, szemünk könnybe lábad. Jézusom, te feltámadt testeden azért viseled a sebhelyeket, mert azok a halált is legyőző szeretet tanúi számunkra. Tudom, ha kérem tőled, te megerősítesz a mindhalálig hűség szeretetben. Ami most szörnyűnek tűnik, az a győzelem egyetlen eszköze az én életemben is.

A Feltámadott itt jár közöttünk

Jiří Wolker *A keresztre feszített szív* című versében Jézus sebeit nyíló, piros virágokhoz hasonlítja:

*„Én vagyok a szeretet, és virágzom,
piros, nyitott seb a virágom,
hogy minden kételkedő,
kit a vas élet marka szorít,
belém márthassa ujjait.”*

Ha Isten egy páholyból nézné vergődésünket, jogosan gyűlöletes lenne szemünkben. A bűn sajnos ilyenné torzíja istenképünket.

Ha megbánom bűneimet, Jézus vére hófehér tisztára mossa lelkem, és újra annak az Atyának képe rajzolódik ki elém, aki naponta kimegy a kapuba, és várja vissza tékozló fiát. – Ezért soha nem lehetek eléggé hálás neki.

„Szent sebeidbe rejts el engem!”

Amikor Tamás apostol megérintette Jézus sebeit, eljutott a hit és a megváltás bizonyosságára. Jézus sebei gyógyítanak. – Sebzettségem, sérüléseim miatt az emberek sokszor kiközösítenek, de épp sebeim által olyan közelségbe, közösségbe kerülhetek Jézussal, amilyenről addig még álmodni sem mertem.

Jézusom, adj erőt, hogy a szeretet útján járva ne riadjak vissza attól, hogy sebes lesz a kezem és a lábam. Vedd el köszívemet, adj élő, sebezhető szívet, hogy átéljem a világ nyomorúságát, és szeretettel orvosoljam a testi-lelki betegségeket. Már itt, de odaát sem kívánhatok mást, mint hogy „szent sebeidbe rejts el engem!”

Farkas István SP

www.piaristamovar.hu

Anyák napjára

Anyá aludni megy

Anya és Apa tv-t néztek, mikor Anyu azt mondta: „Későre jár, fáradt vagyok, megyek, lefekszem.”

Bement a konyhába, megcsinálta a szendvicseket másnapra, előblítette a popcornos tálat, húst vett ki a fagyasztóból a másnapi ebédhez, leellenőrizte a müzlis dobozokat, feltöltötte a cukortartót, tányért, kanalat tett az asztalra, bekészítette a kávéskannát másnap reggelre.

Néhány nedves ruhát betett a szárítóba, egy adag ruhát tett a mosógépbe, kivasalt egy pólót. Felvarrta a lelógó gombot. Felvett néhány otfelejtett játékdarabot az asztalról, visszatette a telefont a töltőre, a telefonkönyvet pedig a fiókba. Megöntözte a növényeket, kiürítette a szemetest, és felakasztotta a törülközőt száradni.

Ásítózva és nyújtózva egyenesen be a hálóba. Megállt az asztalnál, írt néhány sort az egyik tanárnak, kiszámolt egy kis

pénzt a túrara, előhúzta a szék alá rejtett munkafüzetet. Aláírta, megcímezte és felbélyegezte barátainak a szünetnapra képeslapot, és írt egy rövid listát a fűszeresnek. Mindkettőt a táskája mellé tette.

Aztán megmosta az arcát 3:1 lemosóval, majd éjszakai krémet tett rá, megmosta a lábát, lereszelte a körmeit.

Apa kikiáltott: „Azt hittem, hogy lefekszel!”

„Már megyek” – felelte.

Vízet öntött a kutya táljába, kiengedte a macskát, majd meggyőződött arról, hogy az ajtók zárva vannak, és az udvari lámpa ég. Minden gyerekénél lekapcsolta az ágy melletti éjjeli lámpát. Felakasztott egy

inget, bedobott néhány koszos zoknit a szennyesartóba, majd volt egy rövid beszélgetése a még főnt lévővel, aki még mindig a házi feladatát csinálta.

A szobájában beállította az ébresztőt, kitette a másnapi ruháit, sámfát tett a cipőjébe. Még 3 dolgot adott a 6 legfontosabb megteendő listájához. Elmondta az imáját, és elképzelte jövőbéli terveinek befejezését.

Ezalatt Apa lekapcsolta a tv-t, és kihirdette, hogy nincs semmi különös tennivaló. „Megyek aludni.” És ment. Minden egyéb gondolat nélkül.

POPPER PÉTER:

Minden kapcsolat rohad néha. Azonnal elmenekülni – nem megoldás. Meg kell próbálnod megmenteni, kihúzni a rohadásból – ez az igazi emberi magatartás.

Elektronikus drog

Napjaink nehéz gazdasági körülményei között lépten-nyomon megállapítjuk, hogy a retorikában első helyre került a gyermekek egészségvédelme, a finanszírozásban és a jogalkotásban azonban a legvégsők közé. Pedig a gyermekek, fiatalok egészségvédelme következtében ép, egészséges, munkaképes felnőttekké válnak a ma gyermekei. Vannak azonban olyan területek is, amihez nem csak pénz kellene... Mindig, mindenféle körülmények között tudunk tenni valamit környezetünk, családjunk és a magunk egészségéért.

Az élet egységes egész. Testi, lelki, szellemi fejlődés eredményeként érte el a felnőttkort, miközben fejlődésekre rengeteg dolog van hatással: kisdud korban a család, iskolás korban a kortárs csoport és az iskola befolyása meghatározó. A serdülőkorban mindezek mellé belép a MÉDIA. A társadalom alakító szerepét az utca, a közlekedés, a munkahely, a sajtó, a tévé, az internet útján fejt ki. Ez a hatás az iskolás kortól már megkerülhetetlen. Válaszunk ki e hatásokból egy szeletet, vizsgáljuk meg, milyen hatással van a média, az elektronikus világ a fejlődésekre.

A tévé és az internet információ átadásra, oktatásra, kikapcsolódásra kiválóan alkalmas. DE: a kritika nélküli számítógépezés és tévézés MINDEN életkorban veszélyes, és különösen az a gyermekkorban. A tévé és társai „elektronikus drogok”, melyek majdnem ugyanolyan veszélyesek, mint valódi társaik. Olyan dependencia (függőség) alakul ki, mint a valódi drogokhoz. A tévét nézők, számítógépezők nem hallanak, nem látnak. Elfelejtene enni is. Az unatkozó serdülő bekapcsolja a tévét. A tévé bábizsitter, elektromos dada. A tanulásra, érzelmi világra, katarzis élményre negatív hatást fejt ki. Fokozza az agressziót. Sőt, más hatása is van: csökkenti a szabadidőt, izolálja az egyént, a beszédkésztséget beszűkíti, a másokkal való kapcsolatot és a kommunikációs készséget rontja. Az élet sok-sok lírai élményét nem lehet képre vinni: „Ballagtam a Szajna felé, s égtek szívemben kis rőzsedalok” vagy

azt sem, ahogy Petőfi írja: „...az ősz dere már megüté fejemet” stb. Már nincs idő elolvasni őket, sőt meghallgatni sem – mert nem a színházi közvetítéseket, irodalmi műsorokat, oktató filmeket nézitek, hanem kaland – és akciófilmeket, amerikai életmódot reklámozó klipeket... Sokszor válogatás nélkül. Közben alvászavar alakul ki, csökken a koncentrációképesség és emocionális érzékenység, motoros nyugtalanság alakul ki. Ezek azonban „csak” a testi tünetek. Emellett hat a csábító, rossz példa, a bűnözés látványa. Az el nem érhető életmód fokozódó anyagiasságra, az anyagi javak hajszolására ösztönöz.

Felborul a családi életrend, elmaradnak az esti beszélgetések. Csökken az aktivitás, az egészségtelen életmód, kevés alvás miatt rosszabb a keringés, hipotóniás az izomzat, ez is a scoliosis gerincferdülés kialakulásának, elhízásnak kedvez. Sok klip a fokozott szexualitást, kábítószér-élvezetet, öngyilkosság népszerűsítését, kóros szexuális viselkedést képvisel... És ti mindebben tétlenül részt vesztek?

Hétköznap kb. 40%, vasárnap 60% 4-5 órán keresztül néz tévét, az internetezésről nincs adat, félek az még több lenne. Ez kivonja az embereket a családból. Pedig a családban kezdődik az élet. A család biztonságot nyújt, öröme, szeretetre, önzetlenségre, rend- és munkaszeretetre, rendszerességre tanít, ambíciókat ébreszt és lehetővé teszi képességeik felismerését. Kérdés: milyen nevelés folyik a családokban? A gyermek jogainak öncélú, túlzott hangoztatása ugyanis követelőző és senkit nem tisztelő társadalmat szül.

Mit lehetne tenni? Ne feledjétek: felelősek vagytok magatokért, a rátok bízott életért. Jó lenne napi 1-2 órában limitálni a tévézést, a netezést. (Vasárnap is, mikor otthon vagytok kollégisták!) Beszéljétek meg szüleitekkel a látottakat. Előre válasszátok ki, mit akartok nézni! Ne sodródjatok!

Dr. Dénes Ilona iskolaorvos

Népdalverseny

Mind a résztvevők, mind a hallgatóság szempontjából szerény érdeklődés mellett tartottuk meg hagyományos tavaszi népdaléneklési versenyünket. Öt piarista és négy karolinás tanuló képezte a „népes mezőnyt”.

A jók között is a legjobbnak Szentgyörgyi Laura 9/B bizonyult, aki autentikus énekével, nagyon hangulatos, sok mosollyal és cinkos kacscintással fűszerezett bukovinai népdalcsookrálval méltán nyerte el az első helyezést.

Megosztott második díjasok lettek: Doszpod Kristóf, Miklós Balázs.

A harmadik díjat Noé Veronika 7/A kapta, míg dícsérő oklevelet a többi közreműködő: Keszei Ilona (aki citerrán kísérte énekét), Varjasi Balázs, Tóth Csongor és Stefaniga Tamás kaptak.

Dícséret illeti a felkészítő tanárok munkáját is: Kerényiné Varjasi Ida, Zsováné Palotai Gabriella, Kuzma Levente.

Lajos István

POPPER PÉTER:

Végül is meddig él egy kapcsolat? Ameddig úton vannak. Amíg még tartanak valahonnét valahová. Amikor már csak önmagukat ismétlik, végszavaik vannak, monológok hangzanak el, amelyek a beszélgetést helyettesítik, akkor véget ért.

PIÁRFUTÁR

KÉRÉMAKÖÖVETKEZŐT

English Corner

As you know May is dedicated to Virgin Mary, our Holy Mother.

Here is a nice prayer:

Mary the Immaculate Conception, Christ carved from purest clay; Mary the language of love, Christ the Word of God. Mary the heavens' horizon, Christ the rising Son; Mary the verdant pasture, Christ the Lamb of God. Mary the unsown earth, Christ the True Vine; Mary the wellspring, Christ the Living Waters. Mary the candle, Christ the eternal flame; Mary the mirror, Christ the image of God. Mary the scroll, Christ the Author of Life; Mary the wheat, Christ the Heavenly Manna. Mary the throne, Christ the King; Mary the ark, Christ the covenant. Mary the altar, Christ the living sacrifice; Mary the tabernacle, Christ, Emmanuel - God with us. Ever-virgin Mary, conceived without sin, take we thy children by the hand and lead us down the narrow paths of holiness. Guide us to your Immaculate Heart's delight, Christ our Savior. Amen.

Translate it please and send your translations to my e-mail address: mangy@szepe.hu

Warm regards,
Nagy Mariann

Deutsche Rubrik

Abiturklasse nimmt Abschied

Am ersten Mai findet die festliche Verabschiedung von den 25 Abiturienten in unserer Schule statt. Aber das Streben ist noch nicht vorbei, die Abizeit nähert sich nämlich: „Wer zum Abi richtig glänzt, hat wohl seltener geschwänzt.“ Ihnen ist dieser Vers zu empfehlen:

Hast gebüffelt und gerackert
Alle Felder durchgeackert
Manchmal war es nicht ganz leicht
Doch du hast das Ziel erreicht

Möge jetzt die Saat gedeihen
Großes Ansehen dir verleihen
Dass du bald ganz oben bist
Wie die Hähne auf dem Mist

Zum Abi viel Glück und auf Wiedersehen!

Nemes Zsuzsanna

Német vendégeink voltak

Újra alkalmunk lehetett német diákokkal eltölteni egy hetet!

Brühli testvériskolánk 12 diákja és 2 tanára március 17-én késő este érkezett meg Szegedre. Miután mindenki megtalálta partnerét, akinél az ősszel eltöltött egy hetet, elmentünk haza. Másnap délelőtt idegenvezetést tartottak nekik a 10. évfolyamosok, majd délután sportolási lehetőség volt az iskolában. Pénteken a Pick Múzeumot és a Robert Capa-kiállítást néztük meg a Móra Múzeumban, ahol versenyeztek is egymással a párok. Hol német, hol magyar nyelven feltett kérdésekre kellett válaszolni. Így ki német, ki angol tudását tudta gyakorolni, hiszen a párukkal meg kellett értetni, mi is a mi anyanyelvünkön feltett kérdés, és persze így volt ez fordítva is.

Péntek délutántól vasárnap estig szabad hétvége volt! Mindenki saját programot tervezett vendégének, na és persze magának! Azért még így is voltunk sokan, akik közös programokat

is szerveztünk, mint például séta a városban, vagy feljutás a Dóm tornyába, ill. állatkert látogatás. A gyorsan eltelt hétvége után hétfőn délelőtt órákat látogattak a németek, amit ők persze elég izgalmasnak tartottak. Délután az Anna-fürdőben pihentük ki a hétvége fáradalmait, este pedig már az *Abschlussparty* (gyengébbek kedvéért: záróbuli) következett! Itt mindenki elmondta mi tetszett neki, mi nem, azaz hogyan élte meg az eltelt egy hetet! A német és a magyar diákok is mind őszintén beszéltek, és szerénységgel állíthatjuk, hogy nagyon jól érezték magukat nálunk. Ezek után ettünk, ittunk, mulattunk! Kedden reggel kivittük őket az állomásra, majd érzékeny búcsút vettünk tőlük. Mi jöttünk vissza a suliba, a német diákok pedig utaztak fel Budapestre, ahol még másfél napot töltöttek a repülő indulásáig.

Mi, piarista diákok élveztük e csodálatos hét napot a németekkel! Köszönjük szépen!!

Kiss Márton 11.B

POPPER PÉTER:

Soha ne sakkozzatok az Istennel! Az Isten mindig tud új figurákat teremteni a táblára, amikor azt hiszitek, hogy már megnyertétek a játszmat.

István király nyomdokain vándorol a kerület...

A Magyar Cserkészszövetség V. Szegedi Kerülete a cserkészület újjáalakulása óta első kerületi nagytáborát szervezi idén július 5. és 20. között.

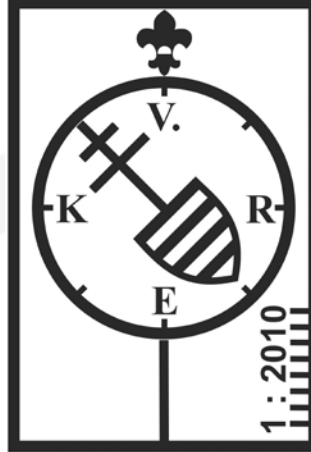
A tábor különlegessége, hogy a tervek szerint legalább háromszázan leszünk Okánytól Sükösdig húzódó kerületünkben. Helyszín: Pusztamarót völgye, ahol a keretmesével István király nyomdokain vándorolunk, földidezzük az országalapítás örömeit, nehézségeit.

Azzal is próbáljuk bevonni a résztvevőket az előkészületekbe, hogy eddig több pályázatot meghirdettünk: a tábor jelmondatát a sükösi cserkészek foglalták meg frappánsan: „Őseink hitével a holnap hősei”. A tábori indulót három csapat is hangolta, melyek közül az 550. sz. Márton Áron Cserkészcsapat lett a nyertes. De elkészült a tábor logója is, szintén egyik leendő táborlakó alkotása. Mindezek megtekinthetők, meghallgathatók a tábori honlapon: <http://cserkesz.lelkes.hu/kent/>. Az előkészületek lépéseit a tábori újságban, a SERKENTŐ-ben követhetjük nyomon. Ebből már hat szám is megjelent.

Eddig már három alkalommal voltunk táborhely-bejárón, hiszen sokkal könnyebb a helyszínen tervezni, érezve talpunk alatt a hegy köveit, fejünk fölött hallván a madárhangokat, érezve a bőrünkön a hegyi levegő frissességét. Látni a vad-disznótúrás nyomait a táborhely közelében, az őzlábnymokat követni a medvehagymással illatosított patak völgyben. De hát ez az, amit leírni nem is lehet, ezen OTT KELL LENNI személyesen!

A résztvevők négy altáborban lesznek elszállásolva, melyből egy a kiscserkészeknek, családok és öregcserkészeknek szánt faházakban lesz, a többiek pedig természetesen a természet lágy ölén

Őseink hitével

a holnap hősei

gimnázium vezetőségének, hogy az elmúlt években számtalanszor tapasztaltuk segítőkész együttműködésüket, amiért nagyon hálásak vagyunk. Bízunk abban, hogy ez a közös fáradozás a fiatalok javára tovább gyarapszik a közel- és távolabbi jövőben is!

Jó munkát Nagytábor!

Dr. Laurinyecz Mihály
kerületi elnök

Sherlock Holmes is...

Márciusi történetem megoldása így hangzik: „Engem le fognak fejezni.” Ha ezek után valóban lefejezik, állítása igaz, márpedig ha igazat mond, akasztás járna neki. Vagyis a szultán nem tehet mást, mint méltányolja a rab csavaros észjárását és szabadon bocsátja.

Helyes megfejtéseket pedig Bauer József és Horváth Márton 7.a osztályos tanulóktól kaptam. Gratulálok! Az áprilisi történet így szól:

Az angol dr. John Hill többek között arról vált orvosként híressé, hogy ha egy kollégá-

ja elmesélte neki valamelyik érdekes esetét, akkor azt, amint tehetné, saját tapasztalataként publikálta.

Az egyik orvos elhatározta, hogy bosszút áll rajta, s amikor legközelebb találkoztak, félrevonta dr. Hillt.

– Fantasztikus esetem volt! – kezdte – Bemegyek a cipészemhez, ott egy törött lábú matróz. Egész friss törés volt, két perce esett el a pasas. De hát nálam még táskám sem volt. Gondoltam egy merészet, és a suszter csirizével összeragasztottam a törést, rögzítőköteket alkalmaztam, és csodák csodája, a matróz néhány óra múlva úgy használta a

lábát, mint azelőtt.

– Valóban fantasztikus! – mondta dr. Hill, és mivel a kollégát megbízható embernek tartotta, jó szokása szerint cikket kanyarított a hihetetlen történetből, persze úgy, mintha azt a bizonyos csirizt ő próbálta volna ki.

– Alig jelent meg az orvosi lapban a cikk, kapott a mesemondó orvostól egy levelet.

Vajon mit írt az orvos?

Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepi.hu

Jó fejtörést!
Nagy Mariann

Sakkfeladvány

Előző havi feladványunk megfejtése:

A sötét király nem tud lépni. Világos első lépésével két szabad mezőt is engedélyez a számára. 1.Ke3 Fenyegés Vb1 matt. A változatok:

1...Kc1 1...Ke1 2.Vh1# 1...Fc2 2.Vh1# A többi lépésre, mint például

1...Fc6 2.Vb1# következnek. 2.Ke2# Szép feladvány, sok mattképpel.

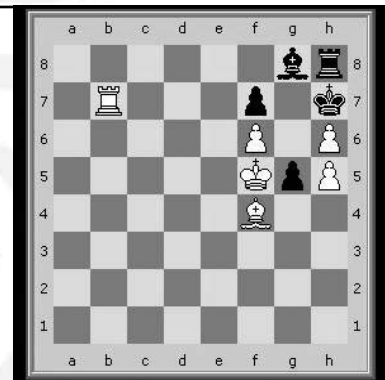
Jó megfejtést küldött: Bauer József, 7. a

Feladványoknál szokatlan követelmény az egy lépésben való mattadás. Első ránézésre azonban nem látni, hogy hogyan is fog világos egy lépésben mattot adni. Segítségül annyit elárulok, hogy amíg rá nem jön arra, hogy sötétnek mi volt az utolsó lépése – nem is fogja tudni megoldani a feladványt. Utána persze már nem nehéz...

Világos indul és egy lépésben mattot ad

Forrás: Honfi György

A megfejtéseket Horváth Tibor tanár úr várja a tibi@szepi.hu címre.

SALÁTA

POPPER PÉTER:

A megbocsátáshoz nem kell hívó embernek lennünk. Csak jó embernek. Ez is sok? Akkor rendes embernek. Aki nem őrizgeti magában az összes rosszat, amit átélt.

PIÁRFUTÁR

Köpések aranyból

A dolgozat témája: költészet a reformkorban.

„Viszont a Nemzeti dal, na az teljesen a magyarhoz szól. Ha ezt látták volna a cenzúrák, biztos kiestek volna a székről, méghozzá egyenesen a fejükre.”

„Tehát a versben az állítások szerintem okosak és nagyon is tolerálok ezt a verset.”

„Ezzel a résszel pedig: »Elhull a virág, eliramlik az élet...« arra a lehet gondolni, hogy itt vagyunk mi, emberek, Ön, tanár úr, de húsz-huszonöt év múlva, ha már mi nem leszünk, nem fog ránk emlékezni senki, de a parlamentiekre pedig igen, hogy mekkora pénzt suvasztottak el!”

„Ez a versszak azt az eseményt rejt magában, amikor álmaink elérhető távolságba kerülnek, tehát kb. a szabadság közepén járhatunk.”

„Ki akarjuk kiáltani, hogy mi szabad nép akarunk lenni, nem holmi adózó, béna ország!”

„Ha elesik népünk, akkor nem lesz Magyarország, és egy nagy lyuk lesz a Földön nélkülünk, és akkor lassacskán a nyelvünk is ki fog halni, és elfelednek minket. Nem futamodhatunk meg, mert akkor mit csinálnánk, nem vándorolhat el egy egész ország egyik helyről a másikra!”

„És ezt minden magyar megpróbálta védeni minden más nép előtt, néha ugyan nem sikerült, de legalább megpróbálták.”

(Petőfiről) „Bár nem csak ő halt meg, de ahhoz képest, hogy költő volt, igen bátor és harcias volt.”

Böszörményi Géza SP gyűjtése

A plébános vizsgáztatja hittanosaikat:

- Milyen bűnt követett el Ádám?
- Evett a tiltott fa gyümölcséből.
- És milyen büntetést szabott ki rá ezért Isten?
- Feleségül kellett vennie Évát.

Magad		Szalaq	Befejezi az iskolát	Szeresse	Baaba ... (zenész)	Köszönés
Megfejtés (1)			Páratlan mersz!	A közepén csak!		
Fünyíró	Tengeri sereg					Ell
	Megfejtés (2)			Becézett Valéria		
Páros szán!			32 ütemes tánc			Az idő jele
Erkölcstan			Feladványt megfejt		Késő este	
				Kevert vice!	Gondoskodik	
Hiteget	Megfejtés (3)					Határozott névelő
	Helyrag					Eva Perón
			Személyem mel			
Valós				Spanyol televíziós csatorna		
				Mező		
Nitrogén			Az új James Bond (Daniel)			
Elismer	Alá		Terra joule			
				Felfoq		

Ebben a hónapban rejtvényünk megfejtése egy aforizma. A megoldásokat 2010. május 10-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elektronikus levélcímünkre elküldeni: piarfutar@szepi.hu. Előző havi megfejtésünk: „Hirdesd világ, hogy új föltámadás van!” Pólot nyert Menkő Gábor 7. A osztályos olvasónk.

POPPER PÉTER:

A hosszú és jó életet nem évekkel, hanem élményekkel és megismeréssel mérik.

A költészet napja április 11.

Unszolsz, hogy írjak holmi verseket:
S mily szívesen fogadnék szót neked!
De átkozott gebe az a Pegaz,
Dehogy nyargal, dehogy! csak tipeg az.

Tegnap már mintha írni kezdenék,
Egészen a tollrágásig menék,
De, varjú tépje meg a rossz lovát,
Hiába biztatám, hogy: co tovább!

Arany János: Barátomhoz

Ha a kalapács
az egyetlen
szerszámod,
mindent szögnek nézel...

Kérjük támogassa a
DUGONICS ANDRÁS
PIARISTA GIMNÁZIUM
tanulóit adója 1 %-ának a

**DUGONICS ANDRÁS
ALAPÍTVÁNY**

javára történő felajánlásával!

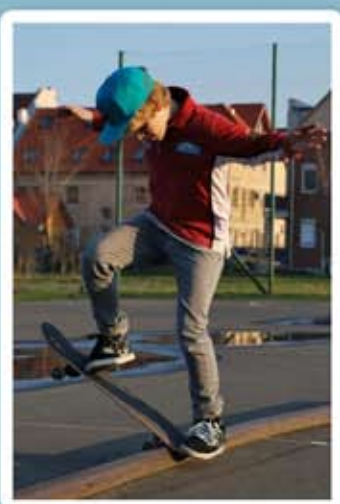
Számlaszám:
10402805-28012423-00000000

Adószám:
19083924-1-06

Fotópályázatunk legjobbjai

Kálmán Bence: Játék
(1. helyezés – Emberi pillanatok)

Liska Áron: Egyensúly
(2. helyezés – Emberi pillanatok)

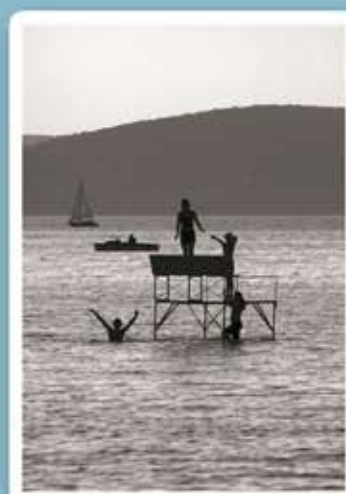
Kürtösi Róbert: Jégbefagyott végtelen (Különdij)

Baksa Csaba : Focista kisfiú
(3. helyezés – Emberi pillanatok)

Kramer Peter Andre: Jégcsapcsepp
(1. helyezés – Természet)

Ördög Dániel: Vízen (Különdij)

Gyöngyösi Barna: Vihar előtt
(3. helyezés – Természet)

Gonda Bence: Hegymenet (Különdij)

Csonka Dániel: 2
(3. helyezés – Természet)

Pamuk Gábor : Jégreggel
(2. helyezés – Természet)

Baksa Csaba: Eső előtt
(3. helyezés – Természet)